

[Thestrup.]

geren i Grønland mindre beskyttelse end statsborgeren andre steder i landet. Forslaget her går nemlig videre end de love, vi har på dette område her i landet. Det går videre end landsbyggeloven af 1960, § 56. Efter den kan der kun eksproprieres til opnåelse af tilfredsstillende bebyggelses- eller vejforhold, og man er, så vidt jeg forstår, fra alle sider enig om, at efter denne bestemmelse kan der ikke eksproprieres til beboelsesformål. Forslaget går også efter min opfattelse videre end byplanloven af 1962. Efter dens § 12 kan privates ejendom eksproprieres til de i en godkendt byplan afsatte veje, torve, pladser, kirkegårde, spor- og ledningsanlæg eller til opførelse af de i planen afsatte offentlige bygninger eller andre anlæg, som det i øvrigt er af væsentlig betydning for det offentlige at råde over for at kunne gennemføre denne plans bestemmelser. Der gøres i von Eybens og Thøger Nielsens bog „Fast ejendoms regulering og beskatning“ i et afsnit, der er skrevet af kontorchef Vagn Rud Nielsen, den bemærkning, at der kun foreligger få tilfælde, hvor spørgsmålet om ekspropriation efter dette princip — efter denne lov har det ikke været, fordi den er så forholdsvis ny — har været forelagt domstolene, og de er alle før byplanloven. Så vidt jeg kan se, kan vi ikke slutte noget af disse domme om, at man kan ekspropriere til boligformål efter den nuværende bestemmelse.

Jeg vil også gerne bemærke, at det er vel et spørgsmål, om ikke udfaldet af jordlovsafstemningen har betydning netop på dette punkt. Jeg synes derfor nok, at udtalelsen i bemærkningerne til § 1 er noget ulden. Der står:

„I Danmark er der ikke direkte hjemmel til ekspropriation til boligformål, men man kan med hjemmel i landsbyggeloven, byplanloven og saneringsloven få skik på bebyggede områder, således at disse udnyttes mere hensigtsmæssigt.“

Den formulering i bemærkningerne gør ikke klart, at der her i Danmark ikke kan eksproprieres til boligformål.

Grunden til, at dette ikke kan ske, er ganske klar: man vil beskytte den enkelte statsborger mod vilkårligheder. Men dette gælder naturligvis også på Grønland. Det vil ikke være rimeligt at give Grønland mindre beskyttelse, end vi har.

Må jeg med den anledning, som dette forslag giver, spørge ministeren: vil det være urimeligt at lade Grønlands byer matrikulere og gennemføre et tinglysningsssystem — altså for byerne eller for de byer, hvor det er rimeligt — ligesom vi har det her?

Jeg vil endelig sige om bestemmelsen i § 1, stk. 1, nr. 12, at den vil jeg gerne se nærmere på i et udvalg. Den går noget videre end den bestemmelse, vi har her i landet, men det er jo et område, tror jeg jeg kan sige, som vi ikke har så forfærdelig meget sagkundskab på, minedrift, og jeg vil gerne høre noget om, hvordan man andre steder bærer sig ad, inden jeg træffer bestemmelse på dette område.

Jeg kan altså på mit partis vegne sige, at vi ikke vil være med til den nævnte ekspropriationshjemmel, og at vi også gerne vil se på nr. 12 i § 1, stk. 1, men at vi naturligvis vil være med til at drøfte begge disse problemer, og at vi i øvrigt er velvilligt indstillet over for lovforslaget.

From: Mit partis ordfører, hr. Holger Hansen, er i Grønland for tiden, og jeg skal derfor på venstres vegne fremsætte et par bemærkninger om det foreliggende lovforslag.

Jeg vil gerne begynde med at konstatere, at ordet ekspropriation har ikke nogen god klang i den almindelige borgers øren, men jeg vil ikke afvise, at der kan være baggrund for dette kedelige indgreb med henvisning til de særlige forhold i Grønland, og jeg har da også bemærket som andre ordførere, at Grønlandsrådet har ønsket en sådan lov, ligesom jeg ser, at statslige organer meget stærkt har givet udtryk for ønsket om et sådant redskab. Jeg vil om dette gerne sige, at jeg lægger megen vægt på det første, knap så megen vægt på det sidste.

Jeg har forstået på socialdemokratiets ordfører, hr. Søren B. Jørgensen, at lovforslaget har ikke alene været ønsket af det grønlandske landsråd, men det har også været forelagt det grønlandske landsråd i sin nuværende skikkelse, og jeg må uden videre gå ud fra, at det grønlandske landsråd dermed også har godkendt de enkelte bestemmelser. Jeg vil dog gerne have det bekræftet.

Jeg tænker ikke mindst her på den samme bestemmelse som det konservative folkepartis ordfører, hr. Thestrup, nemlig